

Økonomi
J.nr. 2024-24-31-00595
Ref. FIHA/JACC
Dato: 05-12-2024

Notat vedrørende høring over bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer, føder og levende dyr m.v. (betalingsbekendtgørelsen)

Et udkast til bekendtgørelsen blev sendt i høring den 22. november 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 4. december 2024 kl. 12.00.

Fødevarestyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende eksterne høringssparter:

1. Danske Svineproducenter
2. Danish Seafood Association
3. Marine Ingredients Denmark
4. Bryggeriforeningen
5. FødevareDanmark
6. Mejeriforeningen
7. Landbrug & Fødevarer
8. Dansk Erhverv
9. Landbrug & Fødevarer, Fjerkræ, Dansk æg og Udvalget for slagtefjerkræ

I det følgende redegøres for de væsentligste bemærkninger i høringssvarene. Fødevarestyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv. Konkrete bemærkninger, som ikke direkte vedrører de ændrede takster, kommenteres ikke. Der henvises til, at høringssvarene kan læses i deres helhed på Høringsportalen, se link: <http://www.hoe-ringsportalen.dk>.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Det kan dog oplyses, at Fødevarestyrelsen er blevet opmærksom på, at taksterne i § 30, stk. 2, vedrørende AM-kontrol i besætningen, ikke længere er relevante og bestemmelsen således er fjernet. Taksterne for AM-kontrol fremgår af § 31.

Generelt om gebyrjusteringer

Danske Svineproducenter tilslutter sig, at gebyrerne reguleres, så de følger den almindelige prisudvikling i samfundet.

Danish Seafood Association har ikke bemærkninger til takstreguleringerne i udkast til bekendtgørelsen, men anfører, at kontroludgifterne har nået et helt uacceptabelt

niveau. Der henvises til taksterne for kontrol i engrosvirksomheder, IUU-kontrol og importkontrol.

Mejeriforeningen anfører, at de gebyrer, der berører kontrol af mejerierne, stiger, og at gebyrerne efterhånden er af en størrelse, som er en større belastning for alle mejerier, men især de mindre. Herudover bemærkes, at det er helt uigennemsigtigt, hvorfor stigningerne har den størrelse, de har, og yderst vanskeligt at budgettere med/forudse så voldsomme stigninger. Man henstiller til, at satserne reguleres mere forudsigeligt og løbende, og at det langt mere tydeligt beskrives, hvorfor reguleringen er af en given størrelse.

Dansk Erhverv anfører, at som følge af de seneste års kraftigt stigende priser på råvarer, energi og brændstof, mener Dansk Erhverv ikke, at fødevarevirksomhederne bør pålægges øgede økonomiske byrder i form af højere gebyrer.

Landbrug & Fødevarer og Landbrug & Fødevarer – Fjerkræ, Danske Æg og Udvalget for slagtefjerkræ anfører, at ændringen af betalingsbekendtgørelsen medfører en lang række gebyrstigninger med henvisning til pris- og lønregulering af takster. Man finder ikke, at pris- og lønudvikling pr. automatik skal lede til højere gebyrer, da denne udvikling kan modsvares af besparelser og effektiviseringer i udførelsen af kontrol, som dermed kan holde gebyrerne i ro eller muliggøre gebyrreduktioner.

Man foreslår derfor at det for alle kontrolopgaverne undersøges, om der kan gennemføres besparelser og effektiviseringer i kontroludgifter frem for pr. automatik at øge gebyret med henvisning til pris- og lønregulering. Endelig foreslås, at Fødevarestyrelsen sikrer en større kontinuitet i gebyrsatserne, så virksomhederne kan indrette og indstille sig efter mere faste gebyrsatser, herunder en større gennemskuelighed i udgifterne på de enkelte kontrolindsatser, således at akkumulerede overskud og underskud beskrives nærmere sammen med et estimat for afvikling og fremadrettet gebyrsats.

FødevareDanmark opfordrer Fødevarestyrelsen til at se på interne besparelsemuligheder frem for at hæve virksomhedernes betaling per automatik, når der er ubalance i gebyrordningerne.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen har forståelse for, at det er udfordrende for virksomheder og besætningsejere, når taksterne for kontrol stiger, og at det kan påvirke konkurrenceevnen og markedssituationen. Det er politisk vedtaget, at virksomhederne skal betale for kontrollen på de pågældende gebyrordninger.

Fødevarestyrelsen indregner de udgifter i gebyrerne, som styrelsen skal indregne i henhold til EU's kontrolforordning¹ og Finansministeriets budgetvejledning. Det vil sige omkostninger forbundet med selve kontrollen, forberedelse og efterbehandling, transport samt en andel af styrelsens indirekte omkostninger til it-udgifter, husleje, ledelse, økonomistyring, HR, kompetenceudvikling og andre specifikke udgifter.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler.

Fødevarestyrelsen er forpligtet til at fastsætte takster for gebyrer således, at der tilstræbes fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende gebyrbelagte område. Mindst en gang årligt vurderes det, om omkostningerne kan reduceres, eller taksten justeres, for at sikre balance.

Fødevarestyrelsen er i lighed med andre offentlige myndigheder underlagt et effektiviseringskrav. Herudover søger Fødevarestyrelsen løbende at identificere muligheder for en yderligere effektivisering af kontrollen på de enkelte kontrolområder og i Fødevarestyrelsens administration. I forhold til arbejdet med at begrænse kontrolprocesserne er der dog en række regulatoriske begrænsninger, som har ophæng i EU-lovgivningen. Endvidere skal kontrollen tilgodese politisk fastsatte krav til kontrol af hensyn til dyrevelfærden og fødevareresikkerheden.

Vedrørende Danish Seafood Associations bemærkninger til taksterne for ordinær kontrol i engrosvirksomheder, importkontrol og IUU-kontrol henvises til Fødevarestyrelsens høringsnotater i forbindelse med, at taksterne på disse ordninger blev hævet. Høringsnotaterne findes på høringsportalen.

Årlig afgift til finansiering af rejseholdet

Dansk Erhverv finder, at den årlige afgift til Fødevarerejseholdet ikke bør stige yderligere, men at udgifter på ordningen i stedet for reduceres ved at få skærpet Fødevarerejseholdets egentlige opgaveportefølje. Dansk Erhverv finder ikke, at det er den rette udnyttelse af Fødevarerejseholdets ressourcer og virksomhedernes gebyrbetaling, når Fødevarerejseholdet møder op med to mand og foretager kontroller, der ikke kræver særlig efterforskning eller regnskabskontrol, og som derfor lige så godt kunne have været udført af de almindelige tilsynsførende i fødevarerafdelingerne.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Den årlige afgift hæves med 2,8 procent svarende til stigningerne i priser og lønninger. Det fremgår af fødevareloven, at taksten årligt reguleres svarende til stigningerne i pris og lønninger.

Afgift til finansiering af kontrol af dyrevelfærd (§ 24)

Danske Svineproducenter finder det misvisende, at det i høringsbrevet er anført, at taksterne hæves med mellem 0,8 % og 2,8 %, når to gebyrer i § 24 stiger med 27,85 % og 27,94 %. Danske Svineproducenter finder ikke, at der er fremført dokumentation herfor og tager afstand fra disse stigninger.

Landbrug & Fødevarer og Landbrug & Fødevarer – Fjerkræ, Danske Æg og Udvalget for slagtefjerkræ anfører, at implementering af initiativet fra Fødevarer og Veterinæraftalen ikke bør lede til stigninger i kontrolgebyret. Der opfordres til, at finansiering af den øgede kontrolfrekvens findes inden for den nuværende ramme ved at effektivisere kontroltilrettelæggelsen og selve kontrolgennemførelsen, herunder gøre brug af databaseret eller videobaseret kontrol. Det bemærkes desuden, at gebyrstigningen for ordinær kontrol af dyrevelfærd i besætninger, modsat den opfølgende kontrol, vil ramme alle besætninger. Eventuelt reducerede udgifter i forbindelse med fjernelsen af det 2. opfølgende kontrolbesøg vejer derfor ikke op imod de øgede gebyrer.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Taksterne i § 24 for dyrevelfærdskontrol opkræves til dækning af omkostninger ved ordinær kontrol i besætninger i henhold til dyrevelfærdsloven. Taksterne er fastsat i dyrevelfærdsloven og fremgår endvidere af betalingsbekendtgørelsen. Taksterne i betalingsbekendtgørelsens § 24 med ikrafttræden den 1. januar 2025 vil svare til de takster, som vil fremgå af lov om dyrevelfærd gældende fra 1. januar 2025.

Taksterne for 2025 for besætningsejere med grise og kvæg hæves 1. januar 2025 for at dække udgifterne til øget kontrol og pris- og lønregulering, jf. L 35 Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og dyrevelfærdsloven, der blev vedtaget 28. november 2024. I forbindelse med høringen af L 35 blev der redegjort for baggrunden for stigningerne i taksterne, der skyldes øgede kontroludgifter, jf. den politiske aftale om dyrevelfærd fra februar 2024. Da der i forbindelse med L 35 skete en høring af takststigningerne, er der ikke i forbindelse med høringen af betalingsbekendtgørelsen redegjort specifikt for takststigningerne i § 24.

Fødevarestyrelsen skal henvise til høringsnotatet vedrørende L 35, hvor Fødevarestyrelsen har forholdt sig til bemærkningerne fra Landbrug & Fødevarer. Da der i forbindelse med L 35 har været høring af takststigningerne, er der i forbindelse med høringen af betalingsbekendtgørelsen ikke redegjort specifikt for takststigningerne i § 24. Høringsnotatet findes her: <https://www.ft.dk/samling/20241/lov-forslag/L35/bilag.htm>.

Gebyret for USA-audit

Landbrug & Fødevarer anfører, at auditenheden, der i dag udelukkende fokuserer på Fødevarestyrelsens egen myndighedsudøvelse, bør nedlægges. Såfremt Fødevarestyrelsen ønsker at opretholde auditenheden, bør dette ske uden finansiering fra erhvervet. Man anfører, at det er kritisabelt, at der ved en betaling, som pålægges virksomhederne, ikke angives et specifikt årligt beløb, som virksomhederne kan indrette sig efter. Den manglende gennemsigtighed medfører samtidig, at virksomhederne ikke får tilstrækkelig mulighed for at reagere på større stigninger i udgifter til disse audits, set i forhold til antallet af virksomheder.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

For kontrol udført af auditenheden opkræves de faktiske udgifter, hvilket sikrer balance på ordningen. Fødevarestyrelsen noterer sig Landbrug & Fødevarers synspunkt. Fødevarestyrelsen vil genvurdere den nuværende ordning og betalingsmodel.

Gebyret for opfølgende kontrol på veterinærområdet

Landbrug & Fødevarer anfører, at gebyrer for ekstra sagsomkostninger i forbindelse med opfølgning på et forbud, påbud, administrativt bødeforlæg eller politianmeldelse i veterinærkontrollen, jf. § 26, stk. 1, nr. 3, øges yderligere. Landbrug & Fødevarer finder det stærkt problematisk, at denne ekstra gebyrbetaling er så høj, at den overstiger en lang række af normalbødestørrelserne på veterinærområdet. Gebyret og gebyrniveauet er særligt problematisk ift. virksomhedernes retssikkerhed ved politianmeldelser, hvor forholdet ikke er erkendt af virksomheden, men der alligevel kræves betaling for en udgift, direkte henledt til Fødevarestyrelsens påstand om overtrædelse, inden der er faldet dom i sagen.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Gebyrerne for opfølgende kontrol på veterinærområdet øges med pris- og lønstigningerne. De samlede indtægter fra de gebyrer, der opkræves, skal dække de samlede udgifter. Det fremgår af Kontrolforordningen, at virksomhederne skal betale for den opfølgende kontrol.

En konstateret overtrædelse på både fødevare- og dyrevelfærdsområdet medfører opfølgende kontrolbesøg. Det er altså selve overtrædelsen, der udløser det opfølgende kontrolbesøg og ikke sanktionstypen. Den ekstra sagsbehandling, som overtrædelsen medfører, er ensartet - uanset karakteren af sanktionen -, da det er selve overtrædelsen, der udløser det opfølgende kontrolbesøg og ikke sanktionstypen. Sagsbehandlingsgebyret bør derfor opkræves i alle tilfælde efter princippet om ligebehandling.

Hvis der er tale om en politianmeldelse til efterforskning, som f.eks. ved transportegnetheds- og slagmærkesager, vil der ikke blive foretaget et opfølgende kontrolbesøg. I disse tilfælde er der konstateret en overtrædelse, men fordi ansvarssubjektet ikke er entydigt, vil der ikke blive foretaget en opfølgende kontrol. Der vil i disse tilfælde heller ikke blive opkrævet gebyr for udarbejdelse af politianmeldelsen. Såfremt virksomheden får medhold i retten og ikke bliver dømt til at betale en bøde, tilbagebetaler Fødevarestyrelsen gebyret.

Gebyret for AM-kontrol i besætningen

Landbrug & Fødevarer anfører, at man antager, at den varslede støtteordning giver tilskud til betalingen af den del af startgebyret, som overstiger gebyr for to kvarters kontrol efter gebyrsatsen fra før februar 2024. Endvidere bemærkes, at de mindre besætninger kan blive udfordret af et fast gebyr, der dækker over to kvarter, når der udelukkende skal slagtes få dyr. Man opfordrer til, at det faste gebyr udelukkende udgøres af et kvarters kontrol, alternativt at dette gøres gældende for de mindre besætninger.

FødevareDanmark bemærker, at det ikke muligt at afgive et præcist høringssvar til § 31, når det konkrete indhold af den varslede ordning med de minimis-støtte til producenterne udgifter til AM-kontrol på bedriften er ukendt. Man finder, at det reelle AM-gebyr for nødslagting, der typisk vedrører ét dyr ad gangen, fortsat vil være en væsentlig økonomisk byrde for især mindre besætninger, da Fødevarestyrelsen ikke vil kunne opkræve gebyr for mindre end de første to kvarters tilstedetid. Derfor opfordres til, at startgebyret bliver en kvartersats eller andet, der kan fortsat kan understøtte såvel nødslagtinger som små bedrifters aktiviteter.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Vedrørende de minimis støtten er det hensigten, at der gives en procentsats af den samlede gebyrbetaling i 2024 for de gebyrer, der er opkrævet fra 1. februar, hvor gebyret blev hævet. Støtteprocenten for gebyrer betalt i 2025 er ikke fastsat endnu. Fødevarestyrelsen forventer, at bekendtgørelsen om støtte sendes i høring snarest.

Fødevarestyrelsen forventer, at kontrollen i besætningerne som udgangspunkt tager to kvarter eller mere. Der foreslås derfor indført et fast gebyr, som dækker de to første kvarter.

Gebyr for kontrol af fødevarevirksomheder (§ 28)

Bryggeriforeningen anfører, at gebyropkrævningen for fødevarekontrollen bør ske på et ensartet og sagligt grundlag, hvor alle fødevarevirksomheder behandles lige. Man finder ikke, at dette sker i dag, idet der opkræves gebyr for kontrol i engrosvirksomheder, men ikke for kontrol i detailvirksomheder.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Som svar på bemærkning om, hvilke fødevarevirksomheder der er omfattet af gebyropkrævning, kan oplyses, at det politisk er besluttet, at detailvirksomheder ikke skal betale for den ordinære kontrol. Der blev i 2018 afsat bevilling til afløftning af gebyrbetaling for den ordinære kontrol i engrosvirksomheder, jf. Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om Erhvervs- og iværksætter-initiativer af 12. november 2017. Efterfølgende har det vist sig, at bevillingen ikke var tilstrækkelig til at dække omkostningerne til kontrollen. Det blev i 2021 politisk besluttet at indføre delvis gebyrfinansiering for de omkostninger, der oversteg bevillingen.

Gebyret for opfølgende kontrol i engrosvirksomheder

Bryggeriforeningen anfører, at man undrer sig over stigningen på 70 pct. for opfølgende kontrol i engrosvirksomheder.

Mejeriforeningen anfører, at gebyrstigningen for opfølgende kontrol er helt urimelig og pålægger erhvervet gebyrer, som står i modsætning til Fødevare- og Veterinæraftalen, hvor 1. opfølgende besøg efter en indskærpelse med fokus på de regler der var overtrådt, afskaffes.

Landbrug & Fødevarer og Landbrug & Fødevarer – Fjerkræ, Danske Æg og Udvalget for slagtefjerkræ anfører, at gebyrstigningen er uacceptabel, og at gebyrstigningen vil medføre, at virksomhederne ikke vil opleve nogen form for besparelse eller lempelse i forbindelse med det afskaffede 1. opfølgende kontrolbesøg i fødevarekontrollen efter indskærpelser med fokus på de regler, der var overtrådt. Dette vurderes ikke at have været den politiske hensigt, da man besluttede at afskaffe det opfølgende kontrolbesøg. Endvidere anfører man, at gebyret har haft store udsving de senere år.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Stigningen i taksten for opfølgende kontrol i engrosvirksomheder skyldes, at det akkumulerede overskud på ordningen stort set forventes afviklet ved udgangen af 2024, og der derfor er behov for at hæve taksten. Taksten blev reduceret 1. juli 2023 med 42 pct. for at afvikle akkumuleret overskud. Takstforhøjelsen skal sikre balance på ordningen. Gebyret blev 1. juli 2023 reduceret fra 480 kr. i grundgebyr og 834 kr. pr. kvarter til 258 kr. for et grundgebyr og 449 kr. pr. kvarter (2023-prisniveau). Det foreslås, at taksten fra 1. januar 2025 er 444 kr. i grundgebyr og 805 kr. pr. kvarter (2025-prisniveau).

Det fremgår af Kontrolforordningen, at der skal opkræves gebyr for opfølgende kontrol. Gebyrforhøjelsen ville således være nødvendig, uanset om 1. opfølgende kontrolbesøg efter en indskærpelse, der var målrettet de regler, der var overtrådt, var afskaffet eller ikke.

Vedrørende de anførte store udsving kan Fødevarestyrelsen oplyse, at gebyret i § 38 for opfølgende kontrol i engrosvirksomheder siden 2021 kun er justeret (udover pris og lønstigninger) fra 1. juli 2023, hvor det blev nedsat for at afvikle overskud, og at det nu foreslås hævet fra 1. januar 2025. Grundgebyret og kvartersatsen fremgik frem til 2023 i § 27, stk. 3.

Gebyret på 311 kr. i grundgebyr samt 519 kr. pr. kvarter, som nævnes af Landbrug & Fødevarer, er gebyret for opfølgende kontrol i detailvirksomheder fra 1. januar 2022. Dette gebyr blev 1. juli 2022 hævet til 389 kr. og 549 kr. og er ikke siden reguleret udover pris/lønstigninger.

Gebyr for kontrol af foder (§§ 51-66)

Marine Ingredients Denmark stiller spørgsmål til Fødevarestyrelsens beslutning om, at de danske producenter af fiskemel og fiskeolie finansierer offentlige kontroller over for virksomheder, der ikke betaler afgiften.

De danske fiskemels- og fiskeolieproducenter bærer en uforholdsmæssig stor del af mængdeafgiften, som finansierer 80 % af foderkontrollen, hvilket efter foreningens opfattelse placerer branchen i en særdeles ugunstig og uretfærdig konkurrencesituation. Afgiften, som er direkte relateret til produktion og eksport, står ikke i forhold til den kontrolmæssige byrde, branchen udgør.

Foreningen finder, at branchen oplever diskrimination, eftersom visse typer foderprodukter – såsom korn af byg, hvede, havre, rug og tritcale og forarbejdede produkter heraf, samt ferske og frosne animalske biprodukter som f.eks. kød, blod og afskær, er undtaget mængdeafgiften.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Til spørgsmålet om kontrollens finansiering kan oplyses, at finansieringen af foderkontrol sker via mængdeafgift, årsafgift, grundgebyr og timebetaling. Foderkontrollen er én ordning, og mængdeafgiften skal sammen med øvrige afgifter og gebyrer samlet set finansiere kontrollen. Herudover henholder Fødevarestyrelsen sig til den tidligere korrespondance med Marine Ingredients om kontrollens finansiering.

I det tidligere Miljø- og Fødevareministerium blev gennemført en konsulentundersøgelse om ”Gennemskuelige betalingsprincipper” omfattende gebyrordninger indenfor det samlede ministeriums område, som tidligere er fremsendt til Marine Ingredients. Konklusionen var, at der ikke på kort sigt anbefales grundlæggende ændringer af gebyrordningens konstruktion.

Der er på nuværende tidspunkt ikke gennemført en selvstændig kortlægning af gebyrstrukturen på foderområdet samt baggrunden herfor. Arbejdet har vist sig at være mere omfattende end forventet, hvilket Marine Ingredients er orienteret om tidligere. Fødevarestyrelsen kan ikke på nuværende tidspunkt oplyse, hvornår arbejdet forventes færdiggjort. Fødevarestyrelsen vil dele indholdet af kortlægningen med interessenter på foderområdet, når denne foreligger.